

INFORMACE ZA ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č.11/2016

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK), <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Truth, Lies, and Videotapes : Embracing the Contraries of Mathematics Teaching / [Pravda, lež a videozáznamy : přijetí rozporů matematické výuky] / Sandra Crespo -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 117, č. 1 (September 2016) (2016/2017), s. 101-118.

Článek upozorňuje na to, že tvorba, používání a interpretace videozáznamů zachycujících výuku bývají často jednostranné, zužující a někdy dokonce zkreslující. Popisuje a porovnává dva odlišné přístupy k tvorbě a vyhodnocení videozáznamu téže výukové epizody z výuky matematiky na základní škole vedoucí k dvěma různým verzím interpretace téže vyučovací lekce a vyvozuje závěry pro výzkum, vyučovací praxi i pro vzdělávání učitelů.

videozáznam ; výuka ; interpretace ; objektivita ; analýza ; hodnocení výuky ; matematika ; základní škola ; pedagogický výzkum ; USA
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453229>

2.

The myth of the Phoenix : progressive education, migration and the shaping of the welfare state, 1985 - 2015 / [Mýtus Fénixe : progresivní vzdělávání, migrace a utváření sociálního státu v letech 1985 - 2015] / Cedric Goossens, Angelo Van Gorp -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 52, č. 5 (2016), s. 467-484.

Od r. 1970 je mnoho sociálních států v západní Evropě cílem zvýšené imigrace i zájmu o progresivní vzdělávání (tj. spíše neformální školní aktivity, širší

kurikulum, více práce v dílnách, kuchyni apod.). Článek se zabývá otázkou, zda existuje vztah mezi těmito dvěma fenomény, a jak se díky jejich chápání tento vztah utváří. Přináší případovou studii z Gentu v Belgii, města, které od r. 1970 vykazuje nejen zvýšenou etnickou diverzitu, ale i strmý nárůst progresivních škol. Studie prokázala, že progresivní vzdělávání se zde v posledních několika dekádách stává populárnějším právě díky zvyšujícímu se počtu imigrantů v Gentu.

dítě cizí národnosti ; přistěhovalec ; přistěhovalectví ; škola ; vzdělávání cizinců ; historické hledisko ; Belgie ; Gent ; praktická činnost ; praktické vyučování ; sociální stát
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452972>

3.

Selbstkontrolle im Rahmen der aufgabenbezogenen Selbstständigkeit für Schülerinnen und Schüler mit Lernschwierigkeiten / [Samostatná kontrola v rámci samostatného řešení úloh pro žáky s poruchami učení] / Natascha Stahl-Morabito -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 67, č. 7 (2016), s. 339-346.

V rámci diferencované a individualizované výuky je samostatné řešení úloh, porovnávání výsledků a uvědomění si chyb důležitým prvkem. Příspěvek se zaměřuje na učební strategii a její specifika pro žáky s poruchami učení. Rozebírá metody samostatné kontroly a jako příklad uvádí tabulku, která zaznamenává jednotlivé kroky o kontrole – nejprve kontrola ze strany žáka (záznam o zpracování úlohy, porovnání výsledků, počtu chyb), posledním krokem je kontrola ze strany učitele. Zdůraznění významu podpory učitele při vedení žáků s poruchami učení k samostatné kontrole.

samostatná práce ; kontrola ; řešení úloh ; žák ; porucha učení ; komparace ; vyučovací metoda ; chyba ; pomoc ; role učitele ; pedagogická podpora
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452623>

4.

Paradoxien von Inklusion : zur notwendigen Professionalisierung einer kontroversen Debatte / [Paradoxy inkluze : k nezbytné profesionalizaci kontroverzní debaty] / Caroline Schmitt -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Viertejahresschrift für Behindertenpädagogik in Praxis, Forschung und Lehre und Integration Behinderten -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 55, č. 3 (2016), s. 285-295.

Dva pohledy na inkluzi - 1) těsnější, týkající se postižených osob, 2) volnější, orientující se na heterogenitu. Autorka příspěvku tyto dva pohledy, které zahrnují další úrovně pojetí inkluze, rozebírá a ukazuje, jak jednotlivé přístupy k inkluzi kolísají mezi všeobecnou a speciální pedagogikou, individuální péčí a regulovaným systémem. Ukazuje paradoxy, které se v inkluzi objevují - německý vzdělávací systém je všeobecně zaměřen na výkonnost, inkluzivní pedagogika hledá v tomto systému svoji strategii.

inkluzivní vzdělávání ; diskuse ; postižený ; heterogenní třída ; všeobecné vzdělání ; speciální pedagogika ; individuální přístup ; usměrňování ; systém výchovy a vzdělávání ; výkonnost
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452192>

5.

Instructional Approaches in Kindergarten : What Works for Whom? / [Přístupy k výuce v mateřské škole : co na které děti účinkuje?] / Tara Chiatovich, Deborah Stipek -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 117, č. 1 (September 2016) (2016/2017), s. 1-29.

Americký výzkum vycházející z dat studie ECLS-K z let 1998-1999 porovnával účinnost odlišných vyučovacích přístupů (přístup orientovaný na dítě versus výuka řízená učitelem, výuka zaměřená na pojmové porozumění versus výuka jednoduchých dovedností) na předškoláky v mateřské škole z různého sociálního prostředí, etnických skupin a s různým stupněm počátečních dovedností. Výzkum sledoval, jaký dopad mají tyto rozdílné přístupy na rozvoj dovedností a znalostí dětí v oblasti jazykové a matematické gramotnosti.

výuka ; vyučovací metoda ; působení ; předškolní dítě ; rozvíjení schopností ; jazyková dovednost ; matematika ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ;
USA

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453207>

6.

In jedem Unterrichtsfach Sprachlernsituationen nutzen : sprachliches und fachliches Lernen in Einklang bringen / [V každém vyučovacím předmětu využít příležitost k jazykovému vzdělávání : uvést do souladu jazykové vzdělávání s odborným] / Marion Gutzmann -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 63, č. 4 (Oktober) (2016), s. 4-8.

Školní vzdělávání v jakémkoliv předmětu je vždy zároveň také jazykovým vzděláváním. Článek nabízí podněty pro jazykovou výchovu 1.–6. třídy ZŠ, u které se předpokládá pozitivní vliv na školní výsledky dětí a která rovněž akceptuje a podporuje jazykovou a kulturní rozmanitost žáků. Využití barevných obrázků vytvořených dětmi při učení, jak správně strukturovat věty. Rozpoznávání barev – příklady, jak vyjádřit emocionální rozpoložení (jsem smutný – cítím se zeleně; dnes jsem hodná a cítím se růžově).

vyučovací předmět ; jazykové vzdělávání ; mezipředmětové vztahy ; výtvarná výchova ; barva ; věta ; základní škola ; působení ; kulturní pluralismus ; emoce ; ročník 1-6
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452626>

7.

How to cope with stress in special needs education? : stress-inducing dysfunctional cognitions of teacher students: the perspective of professionalisation / [Jak zvládat stres ve speciálním školství : stresová dysfunkční kognice studentů učitelství: perspektiva profesionalizace] / Ewald Kiel, Ulrich Heimlich, Reinhard Markowetz, Annika Braun, Sabine Weiß -- eng -
- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 31, č. 2 (May 2016) (2016), s. 202-219.

Článek o budoucích speciálních učitelích, kteří mají potíže se stresem a s vysokým pracovním nasazením typickými pro jejich zaměstnání. Těch, kteří ze

své školy odcházejí, je více než učitelů z běžných škol. Předkládaná studie se zaměřuje na tzv. dysfunkční kognici, která ve vypjatých situacích zvyšuje stres a při dlouhodobém působení je příčinou závažných zdravotních potíží. Proto zde vyvstává nutnost zavádění podpůrných opatření pro ty studenty učitelství, kteří jsou na stres citlivější. Autoři zkoumali 333 studentů speciální pedagogiky s různým stupněm citlivosti na stres. Zaměřili se na jejich vlastnosti, které se stresem souvisejí (vnímaná osobní zdatnost, perfekcionismus) a na typ postižení jejich budoucích žáků. Pro vyhodnocení studie použili klastrovou analýzu. Respondenti byli z fakult v Německu. Bližší výsledky v tabulkách.

student učitelství ; speciální pedagog ; stres ; pomoc ; zákrok ; senzibilita ; pracovní podmínky učitelů ; průzkum ; psychické vlastnosti ; SRN ; kognice
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452533>

8.

Hast du Worte? : mit Bilderbüchern Sprache lernen / [Máš nějaká slova? : učít se jazyk s obrázkovými knihami] / Farriba Schulz -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 63, č. 4 (Oktober) (2016), s. 25-29.

Článek ukazuje na příkladu obrázkové knihy Velká továrna na slova autorky Agnès de Lestrade, jak přistupovat k jazykové výuce dětí s migračním pozadím v uvítacích třídách (určeno pro 1.-2. třídu ZŠ). Vyzdvihuje se úloha ilustrací v tomto procesu, kde se propojuje jazyková, literární a výtvarná výchova. Využití pantomimy při vysvětlování slov dětem bez základní znalosti němčiny. Příklady otázek od nejjednodušších po složitější k výuce a podpoře jazykových dovedností.

jazyková výuka ; němčina ; ilustrace ; obrázková kniha ; přistěhovalec ; dítě cizí národnosti ; jazyková dovednost ; literární výchova ; výtvarná výchova ; pantomima ; otázka ; Lestrade, Agnès de ; Lestrade, Agnès de ; Die große Wörterfabrik ; SRN
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452641>

9.

Global trends and their impact on VET / [Globální trendy a jejich dopad na odborné vzdělávání a výcvik] / George Kostakis -- eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work / -- ISSN 2363-0175 -- Roč. 2014, č. 7 (2014), s. 18-19.

Jaký dopad na odborné vzdělávání a výcvik (VET) má probíhající globalizace? Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy (CEDEFOP) odstartovalo v lednu 2016 výzkumný projekt, který hledá odpovědi na tuto otázku. Nové trendy: nutnost reorganizovat trh práce, protože se díky novým technologiím a studentské mobilitě vytvářejí nové pracovní pozice a nová zaměstnání. Dochází k intenzivnější hospodářské soutěži mezi státy. Systémy vzdělávání a výcviku hledají na trhu nové objekty, jakými jsou např. mezinárodní asociace či nadnárodní firmy. Bude nutné sjednotit kvalitu vzdělání i výcviku u pracovníků z různých částí světa apod. Výsledky výzkumu CEDEFOP-u budou známy v r. 2018.

globalizace ; odborné vzdělání ; odborný výcvik ; působení ; zaměstnání ; trh práce ; nostrifikace ; výzkumný projekt ; CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy ; svět
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452906>

10.

Generácia Y v škole a v práci / [Generation Y at school and work] / Blandína Šramová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Mládež a spoločnosť : slovenský časopis pre štátnu politiku a výskum mládeže -- ISSN 1335-1109 -- Roč. 22, č. 2 (2016), s. 24-31.

Vymezení generace Y jako skupiny lidí narozených v letech 1976 - 2000, tj. generace vyrůstající v klidné a ekonomicky prosperující době orientované na dítě. Popis typických znaků této generace ve vztahu ke škole, práci, rodině a marketingové komunikaci.

sociologie ; skupina ; obyvatelstvo ; škola ; práce ; komunikace ; marketing ; generace ; generace Y
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452936>

11.

Etický rozmer edukácie nadaných detí = Ethic dimension of gifted children education / [] / Vladimír Dočkal -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 50, č. 2 (2016), s. 107-125.

Všeobecné etické otázky práce s talenty. Etické problémy související s koncepcí nadání. Etika identifikace a výběru talentů. Problém nálepkování nadaných. Vzdělávání nadaných: oblasti rozvoje a organizační formy. Etika ve vztazích psychologů s rodiči, školou a učiteli.

etika ; nadaný ; talent ; nadání ; selekce ; vzdělávání ; rozvíjení schopností ; psycholog ; profesní etika ; spolupráce ve výchově ; interpersonální vztahy ; rodiče ; učitel
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453111>

12.

Binnendifferenzierung : von einer untauglichen Idee zu einer Maxime für Schul- und Unterrichtsentwicklung / [Vnitřní diferenciacie : od jedné nevhodné myšlenky k pravidlu pro rozvoj školy a vzdělávání] / Johannes Bastian -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 68, č. 9 (2016), s. 6-9.

Teoretický článek, v úvodu zamyšlení nad historickým přechodem od lpění na ideálu homogenní učební skupiny v strukturovaném systému školství ke vnímání heterogenních skupin ve vzdělávání jako běžné skutečnosti. Pojem vnitřní diferenciacie a její obsah v současných diskuzích o inkluzi. Úvahy o zásadních principech vnitřní diferenciacie a jejich uplatnění, jež vedou k dobrému vyučování v heterogenních třídách. Vnitřní diferenciacie jako forma individuální podpory a produktivního přístupu k heterogenitě.

diferencovaná výuka ; pravidlo ; škola ; rozvoj vzdělání ; homogenní třída ; heterogenní třída ; vzdělávání ; školství ; pojem ; obsah výchovy ; individuální přístup ; kvalita vyučování ; inkluzivní vzdělávání ; vnitřní diferenciacie
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452542>

13.

Aplikovaná behaviorálna terapia detí s poruchami autistického spektra = Applied behavior analysis in children with autism spectrum disorders / [] / Jana Majdáková, Miriam Slavkovská -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 18

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 50, č. 2 (2016), s. 151-163.

Porovnání efektu aplikované behaviorální terapie (ABA) u dětí s poruchami autistického spektra s účinky metody TEACH kombinované se systémem PECS. Výzkumný vzorek pro slovenskou studii tvořilo 12 rodičů dětí s autistickými poruchami z Prešovského a Košického kraje, kteří měli za úkol hodnotit pokroky dětí po dvou letech využívání různých intervenčních metod. Výsledky ukázaly, že účinnost metody ABA je srovnatelná s působením jiných forem intervence.

terapie ; dítě ; autismus ; chování ; behaviorismus ; působení ; zlepšení ; rodiče ; hodnocení ; výsledek výzkumu ; Slovensko
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/453117>

14.

An analysis of English teachers' self-efficacy in relation to SEN and disability and its implications in a changing SEN policy context / [Analýza vnímané osobní zdatnosti anglických učitelů ve vztahu ke speciálním vzdělávacím potřebám a handicapu a její důsledky v kontextu měnící se politiky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb] / Alison Ekins, Hannu Savolainen, Petra Engelbrecht -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 31, č. 2 (May 2016) (2016), s. 236-249.

Politika poskytování stejných vzdělávacích možností všem dětem, včetně dětí s handicapem či speciálními vzdělávacími potřebami, prochází ve Velké Británii změnou. Pozornost se začíná soustřeďovat na faktory ovlivňující vnímanou osobní zdatnost učitelů a následný dopad na jejich další vzdělávání a výcvik. Článek informuje o studii, kde na otázky odpovídalo 213 učitelů z různých prostředí inkluzivních škol. Ukázalo se, že jejich vnímaná osobní zdatnost při spolupráci v týmu je nižší než vnímaná zdatnost ve výuce a ve zvládnutí chování žáků. Pozitivní vliv na vnímání uspokojivé osobní zdatnosti má znalost zákonů a

politiky vůči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami stejně jako jejich výuka v praxi. Další výsledky této kvantitativní analýzy v závěru článku.

handicap ; postižený ; speciální vzdělávací potřeby ; inkluzivní vzdělávání ; učitel ; sebehodnocení ; výuka ; psychika ; vnímaná zdatnost
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452546>

15.

You get what you need : a study of students' attitudes towards using Wikipedia when doing school assignments / [Dostanete, co potřebujete : studie postojů žáků k používání Wikipedie při vypracování úkolů] / Marte Blikstad-Balas -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 60, č. 6 (2016), s. 594-608.

Norská studie se zabývá využitím Wikipedie jako školní pomůcky. Porovnává minulost, kdy žáci využívali při vyučování i k domácí přípravě pouze učebnice, se současností, kdy mají možnost využívat různé elektronické zdroje. Žákům vyšší střední školy byl předložen elektronický dotazník (ukázka v příloze). Z výsledků vyplývá, že Wikipedie je nejoblíbenější a nejjednodušší zdroj, kde mohou žáci hledat krátké a stručné informace, ale zároveň si jsou vědomi, že informace nemusí vždy odpovídat skutečnosti. Učitelé nepovažují Wikipedii za nejlepší zdroj informací pro žáky. V tabulkách podrobnější výsledky.

vyšší střední škola ; žák ; učitel ; výuka ; školní činnosti ; internet ; informační technologie ; informace ; informační pramen ; domácí příprava ; pomůcky žáka ; informační systém ; elektronický učební materiál ; elektronický dokument ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; Norsko ; Wikipedie
ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/452833>